

5-11-2006

Κληρονομιά σε ψηφιακή μορφή

> Η τεχνολογία στην υπηρεσία της διατήρησης, της διάχυσης και της (ανα)παραγωγής πολιτισμού

ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ αυτό πραγματικά συγκέντρωσε κορυφαίους επιστήμονες και παράγοντες που ασχολούνται με τη Χαρτογράφηση της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Μια ματιά στην αίθουσα του συνεδρίου και στο πρόγραμμα των ομιλητών ήταν αρκετή για να αντιληφθεί κανείς αυτό. Διοργανωτές του συνεδρίου για την Ψηφιακή Χαρτογράφηση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, στο οποίο συμμετείχαν πάνω από 250 ειδικοί από 30 χώρες, ήταν η UNESCO, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η παγκόσμια οργάνωση για την προστασία των μνημείων ICOMOS, ο Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Πληροφορικής στα Γραφικά (Eurographics), η Διεθνής Επιτροπή για την Ψηφιοποίηση της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς (CIPIA), και ο Διεθνής Οργανισμός Τηλεπισκόπησης και Φωτογραμμετρίας (ISPRS). Σκοπός του συνεδρίου ήταν να φέρει σε επαφή επιστήμονες και ενδιαφερόμενους που ασχολούνται με το θέμα αυτό, με στόχο την ανταλλαγή γνώσης, απόψεων και αποτελεσμάτων των ερευνητικών προγραμμάτων υψηλής τεχνολογίας στον τομέα της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, μέσω της ψηφιακής χαρτογράφησης. Είχα την τύχη να γνωριστώ κατ' ιδίαν με αρκετούς από τους επιστημονικούς συμμετέχοντες, στη συνάντηση που διευθέτησε ο δρ Μαρίνος Ιωαννίδης, που ήταν η ψυχή και ο ιθύνων νους του συνεδρίου. Με ποιον να πρωτομιλήσεις; Ήταν εκεί ο Frederik Olsson Hector, εκπρόσωπος της Γενικής Διεύθυνσης Έρευνας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο οποίος μου εξήγησε για την έμφαση που δίνει η

Επιφανείς επιστήμονες και ειδικοί ήρθαν στην Κύπρο για να καταθέσουν τις εμπειρίες τους όσον αφορά την ψηφιακή χαρτογράφηση αρχαίων μνημείων. Μια από τις παρουσιάσεις αφορούσε το εξαιρετικό έργο της ψηφιακής χαρτογράφησης της Παλαιάς της Ασίας.

Έτσι θα διατηρηθούν στοιχεία του σύγχρονου πολιτισμού που θα είναι πολύτιμα για τις επόμενες γενιές. Μπορεί επίσης να δημιουργηθεί Εθνικό Αρχείο Μνημείων για την έγκυρη αποτύπωση της πολιτιστικής κληρονομιάς, διότι αυτή τη στιγμή παρουσιάζεται το φαινόμενο 15-20 φορείς να ασχολούνται αποσπασματικά και ασυντόνιστα με αυτό το έργο, με αποτέλεσμα την κατασπατάληση πόρων, μέσων και μόχθου.

Στη συνάντησή μας ήταν επίσης εκπρόσωποι εταιρειών, ερευνητικών διστίτων και εργασθητριών, όπως ο Daniel Pletinckx της EPOCH, ο John Toiva της IBM, ο Marino Santana Quintero της Virtual Systems and Multimedia από τη Βενεζουέλα, ο καθηγητής David Arnold, κοσμήτορας του Πανεπιστημίου του Brighton, ο καθηγητής Luc Van Gool του Σουηδικού Ινστιτούτου Τεχνολογίας της Ζυρίχης, ο καθηγητής Wilhelm Kuster του Πανεπιστημίου Εφραμσέμμαν Επιστημών Worms της Γερμανίας, ο Robin Letellier του Recordina Initiative. Όλοι τόνισαν ότι είναι μεγάλη υπόθεση για την Κύπρο που επιλέγεται να

αναπαράσταση θα είναι μονίμως εκεί. Ανέφερε ιδιαίτερα τη σημασία του γεγονότος ότι η Κύπρος έχει ήδη δεκαετία μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς στον κατάλογο των προστατευόμενων μνημείων της ΟΥΝΕΣΚΟ και ότι μπορούν να προστεθούν κι άλλα.

Σε αυτό συμπλήρωσε ο καθηγητής Francois LeBlanc του The Getty Conservation Institute της Καλιφόρνια την περίπτωση της Πάφου, με βάση την προσωπική του εμπειρία, όταν ήταν διευθυντής του ICOMOS στα 1980. Τότε έκανε αίτηση η Κύπρος για να καταγραφούν τα μνημεία της Πάφου στον κατάλογο της ΟΥΝΕΣΚΟ για τα προστατευόμενα μνημεία. Ήταν τολμηρή η προσπάθεια, διότι μνημεία όπως τα μωσαϊκά της Πάφου υπάρχουν πολλά ανά τον κόσμο. Η ιδιαι-

κ.λπ. Ο κ. LeBlanc με διακριτικότητα αναφέρθηκε στο ότι τότε κατασκευάστηκε προσωρινά ένα σκέπατρο για να προστατεύσει τα μωσαϊκά. Αυτό το μωσαϊκό βρίσκεται ακόμη εκεί. Του εξήγησα με ότι στην Κύπρο ισχύει το «ουδέν μονιμότερον του προσωρινού».

Δύο καθηγητές από την Ελλάδα ήταν επίσης παρόντες στη συνάντηση. Ο πρώτος, ο καθηγητής του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, Ανδρέας Γεωργόπουλος,

Πρωτοποριακές ανακοινώσεις στο διεθνές συνέδριο για την Ψηφιακή Χαρτογράφηση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

ο οποίος καθοδήγησε την ψηφιακή χαρτογράφηση της εκκλησίας της Παναγίας

χοντες να ανταλλάξουν νέους τις εμπειρίες τους από καινοτόμες τεχνικές και εφαρμογές στον τομέα τους.

Ο καθηγητής και πρόεδρος του Τμήματος Τοπογράφων του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Πέτρος Παπαδάς, υπογράμμισε ότι με την ψηφιακή χαρτογράφηση θα διασθούν στο δημόσιο μνημεία τα οποία έχουν καταστραφεί, είτε βρίσκονται θαμμένα κάτω από τη γη ή ακόμα και στο βυθό της θάλασσας. Αυτό που θεωρούμε σήμερα περιθωριακό και άνευ αξίας, ύστερα από 25 χρόνια θα είναι ιστορικής σημασίας, τόνισε ο κ. Παπαδάς και έφερε ως παράδειγμα ένα συνθησμένο μπάλκον στην Αθήνα, το οποίο όμως μπορεί να είναι ιστορικό, γιατί από αυτό μίλησε ο Ελευθέριος Βενιζέλος. Η Διεθνής Οργάνωση Ένωση Φωτογραμμομετρίας και Τηλεπισκόπησης (CIPIA) δραστηριοποιείται σε 43 χώρες και

Επίσης μου μίλησαν για τις έρευνες που

έκαναν οι οργανισμοί τους για την ψηφιακή καταγραφή έργων πολιτιστικής κληρονομιάς. Για παράδειγμα, ο εκπρόσωπος της IBM παρουσίασε την ψηφιακή καταγραφή των χιλιάδων χρόνων πολιτισμού της Αιγύπτου, την ψηφιοποίηση